

FRAMLEGGNOTAT TIL FAKULTETSSTYRET

Til: Det medisinske fakultets styre

Fra: Gaute Frøisland

Sakstype: O

Arkivsaksnummer: 2019/14366

Vedlegg: Ledelsesrapport, økonomisk rapport basert på realisert regnskap 2019. Langtidsprognose og fakultetets virksomhetsrapportering pr. 13. desember 2019

Møtedato: 03.03.2020

Sakstittel: Virksomhetsrapportering 13. desember 2019 og oppdatert med endelig regnskapstall utgang 2019

UiO bestiller virksomhetsrapport fra fakultetene hvert tertial i henhold til maler for ledelsesvurdering, rapportering på resultater og økonomisk rapportering med prognoser.

Fokuset i rapporteringen, med rapporteringsfrist 13. desember 2019 var årsplan 2020-2021 (vedtatt av fakultet styret i oktober 19) og økonomisk langtidsplan for perioden 2019 – 2023. Videre har fakultetet rapportert virkelig regnskapsresultat 2019 med tilhørende års rapportering til UiO sentralt den 30. januar 2020.

Begge disse to rapporteringene fra fakultetet er vedlagt i vedlegg 1.

Vi legger også ved instituttens årsrapporter til fakultetet i vedlegg 2, slik at styret gis muligheten til hente informasjon i disse.

Forslag til vedtak:

- Fakultetsstyret tar virksomhetsrapporteringen med rullerende langtidsplan 2020 – 2024 og realisert regnskap for 2019 til orientering.

Vedlegg

- 1 Ledelses- og økonomi rapporter levert fra fakultetet til UiO, rapportert pr. 13. desember 2019 og oppdatert med rapporteringsfrist 30. januar 2020, basert på realisert regnskap 2019
- 2 Instituttene tilhørende virksomhetsrapporter til fakultetet for T3 2019

VEDLEGG 1

LEDELSESRAPPORT OG ØKONOMIRAPPORT MED LANGTIDSPLAN 2020-2024 FRA FAKULTETET TIL UIO

Til:

EL GVO Gruppe for virksomhets- og
økonomistyring

Dato: 30.01.2020

Saksnr.: 2019/ GAUTEFRO

Virksomhetsrapportering Per T3/19 - Svar fra MED

Ledelsesvurdering Medisinsk fakultet – T3 2019

Fakultetet endte 2019 regnskapet i henhold til prognosene pr. 13. desember rapporteringen og det vises derfor her i sin helhet til 13. desember rapporteringen- og de endelige regnskapstall i den vedlagte økonomirapporteringen.

Års rapportering – 2019

I tillegg til 13. desember rapporteringen rapporteres det her på:

- Rapportering om likestilling og mangfold (eget nettskjema)
- Kandidat mål (se vedlegg)
- Klager og avvik på læringsmiljøet (se vedlegg)

Med hilsen

Ivar Prydz Gladhaug
Dekan

Unn-Hilde Grasmø Wendler
Fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Det medisinske fakultet

Kontoradr.: Sogn Arena, Klaus Torgårds vei 3,
2. et., 0372 Oslo

Telefon: 22 84 53 00
Telefaks: 22 84 53 01
postmottak@medisin.uio.no
www.med.uio.no

Vedlegg:

- 1 Økonomirapport MED T3
- 2 Kandidattall MED 2019
- 3 Klager og avvik på læringsmiljøet
- 4 Verdens ledende miljø (Human Immunology)

Saksbehandler:

Gaute Frøisland

, *gaute.froisland@medisin.uio.no*

Rapporterende enhet:
MED

Rapportert av:
Gaute Frøisland

Periode:
T3 - 2019

Innledning

MED avsluttet 2019 i hovedtrekk slik som vi forventet det ved 13. desember rapporteringen. Med unntak av noen få kommentarer under viser vi derfor til den økonomiske rapporteringen pr. 13. desember.

Basisfinansiert virksomhet

Basisvirksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-827,4	-808,2
Personalkostnader	646,5	663,8
Driftskostnader	211,7	210,4
Investeringer	55,0	60,1
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	85,9	126,0
Nettobidrag	-94,4	-96,6
Prosjektavslutning	-2,9	-1,8
Isolert mer-/mindreforbruk	-11,4	27,6
Overført fra i fjor	-103,0	-114,5
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-114,5	-86,9

- Vi endte året med 7 MNOK høyere akkumulert mindreforbruk enn forutsatt i 13. desember leveransen. Det bidrar tilsvarende positivt i forhold en mer presset basis økonomi, som omtalt i 13. desember rapporteringen.
- MED har de siste årene redusert sitt akkumulert mindreforbruk fra ca. 120 MNOK til nå ca. 86 MNOK ved årsslutt 2019. Dette tilsvarer ca. 11% av et års bevilgning. Midlene er i all hovedsak knyttet til utsatt aktivitet og forpliktelser som er inngått uten ny framtidig finansiering. Helt konkrete og udiskutable slike økonomiske bindinger pr. 31.12.19 er:
  - World leading center, Human Immunology hos Klinmed hvor ubrukte midler pr. 31.12.19 er på -17,9 MNOK (ubenyttet pr. 31.12)
  - Egenfinansiert (fra fakultetet) uten ny finansiering, ekstra toppforskningstøtte til tre utvalgte prosjekter på til sammen 48 MNOK i løpet av perioden 2018 – 2023. Pr. 31.12.19 gjenstår det 40,9 MNOK av fakultetets egenfinansiering her.

Andre større økonomiske bindinger som MED har pr. 31.12.19 er:

- Utsatt aktivitet på vårt senter NCMM
- Inngåtte forpliktelser på anleggsmidler hvor finansiering er tilført, men utstyr ikke mottatt
- Mottatt penger til øremerket aktivitet som ikke er utført pr. 31.12. som eks. vis Livsvitenskap og forskningssatsninger; som SERTA (Health Brain Ageing Centre),
- Øvrige ikke brukte tildelte øremerkede midler (hvor ny finansiering ikke kommer), eksempler her er driftsmidler til forskere (gitt siste år)

Vurdering av økonomisk situasjon - basisøkonomien

Vi ser nå at ABE-kuttene og rammekuttene som fra 2015 og fram til og med 2020 for MED utgjør totalt 177 MNOK (se tabell 2), har gjort at basisinntektene i langtidsplanen ikke dekker kostnadene vi har for å gjennomføre den planlagte aktiviteten. Enkeltmiljøer melder at basisinntektene i langtidsplanen truer den nødvendige aktiviteten. I tabellen under er MED sine samlede ABE- og rammekutt fra 2015 og fram til i dag oppsummert:

Tabell 2: ABE og Rammekutt - MED

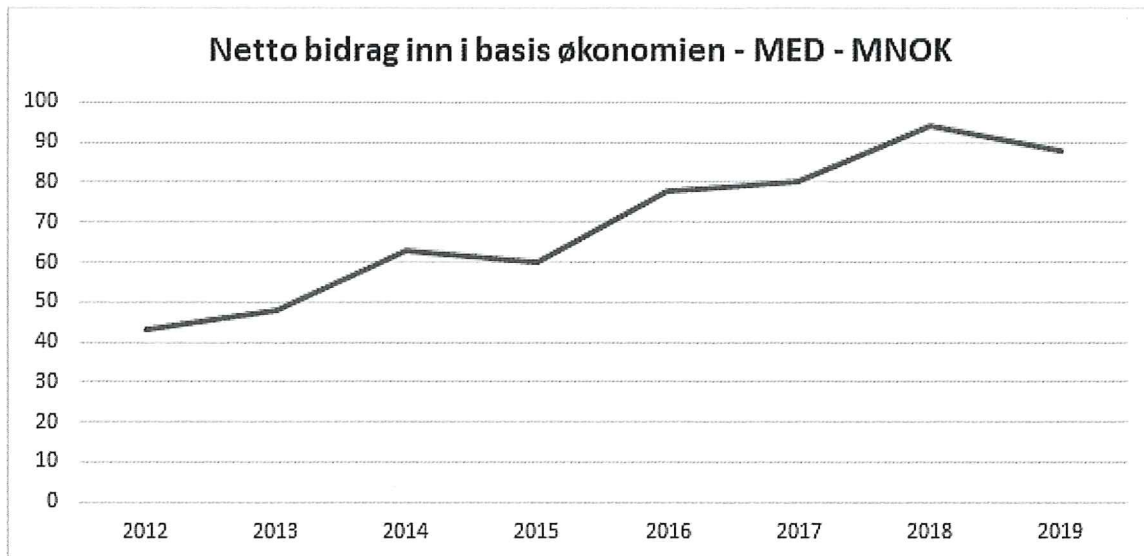
ABE og rammekutt MED						
Tall i mill kr.						
	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
ABE	7,1	15,6	21,6	27	30,6	101,9
Rammekutt	0	14,7	14,7	18,4	27,3	75,1
Totalt	7,1	30,3	36,3	45,4	57,9	177

MED merker nå, at særlig det siste rammekuttet er krevende å absorbere.

En helt avgjørende faktor for at MED fram til nå har klart å absorbere ABE- og rammekutt som er summert opp i tabell 2, er at nettobidrag fra eksternt finansiert virksomhet har økt kraftig i perioden. Dette illustreres i tabell 3:

Tabell 3; Netto bidrag fra Eksternt finansiert virksomhet - MED

Selv om det har vært en god utvikling på den eksterne virksomheten til fakultetet de siste årene vurderer vi at det er økonomisk usikkerhet knyttet til fremtidig volum av den eksternfinansierte virksomheten, og muligheten til å hente ut de forutsatte nettobidrag som ligger i langtidsprognosen. MED må derfor følge utviklingen nøye for å være i stand til tidsnok gjennomføre korrektive tiltak hvis det viser seg nødvendig.

For å gjennomføre langtidsplanen med det forutsatte aktivitetsnivået og rammer, så fordrer det fortløpende aktivt arbeid og kommunikasjon for å skape omforent forståelse av summen forpliktelser framover. Det vil være nødvendig med kontinuerlig oppfølging av aktivitet opp mot finansiering for å sikre framtidig balanse.

Fakultetet vil arbeide videre med risiko og usikkerhetsanalyser av virksomheten generelt og økonomien spesielt for hele tiden å ha et omforent bilde som muliggjør sikker styring av fakultetet.

Fakultetsledelsen vil ha det nødvendig fokus på dette og, om nødvendig, gjøre korrektive tiltak slik at fakultetet til enhver tid samlet sett ikke skal ta i bruk «lån»; unngå å komme i et akkumulert merforbruk.

Eksternt finansiert virksomhet

Eksternt finansiert virksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-556,3	-602,2
Personalkostnader	275,9	319,5
Driftskostnader	160,5	135,6
Investeringer	10,4	9,9
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-109,5	-137,3
Nettobidrag	95,4	97,3
Prosjektavslutning	2,9	1,8
Isolert mer-/mindreforbruk	-11,2	-38,2
Overført fra i fjor	-207,5	-218,9
Saldo	-218,7	-257,1

- Det ble registrert lavere eksterne inntekter helt på slutten av året enn forutsatt i leveransen pr. 13. desember. Dette gjør at det akkumulerte mindreforbruket endte på 257 MNOK mot 285 MNOK forutsatt i langtidsprognosen. Dette representerer kun en tidsforskyvning og er i stor grad knyttet til NFR.
- 257 MNOK i forhåndsfinansiering, er ca. 30 MNOK høyere enn gjennomsnittet de siste 24 måneder. Hovedårsaken skyldes tidlig finansiering med ca. 50 MNOK på Scientia Fellows 2 prosjektet, hvor kostnadene først nå begynner å påløpe.

KDs kandidatmåltall

UiO	2019		
	Måltall	Resultat	Avvik
Utdanning			
Klinisk ernæringsfysiologi	32		-32
Farmasi master	55		-55
Medisin	200	199	-1
Odontologi	62		-62
Psykologi profesjonsutd.	112		-112
Tannpleier	20		-20
Lærerutdanning - Integreert 5 år	109		-109
PPU	289		-289

Vi ber fakultetene om å redegjøre for hva fakultetet har gjort for å forbedre kandidatproduksjonen.

Medisin: Vi tar opp flere kandidater enn tidligere (overbooking) og legger til rette for en trygg og god studiestart. Fra 2020 har vi et prøveprosjekt med programseminar for nye medisinstudenter, der fokus er på samarbeid og teambygging. Studenter med lav studieprogresjon innkalles til samtaler med fakultetet.

KDs kandidatmåltall

UiO Utdanning	Måltall	2019	
		Resultat	Avvik
Klinisk ernæringsfysiologi	32	30	-2

Det ble uteksaminert 30 masterkandidater i klinisk ernæringsfysiologi i 2019. Det er to mindre enn måltallet. Avviket på to kandidater skyldes permisjoner.

Avdeling for ernæringsvitenskap jobber målrettet for å redusere frafall og øke kandidatproduksjonen. Avdelingen har i samarbeid med studentene etablert studentdrevet ekstraundervisning i modul 1 blokk 2 for å forberede studentene til eksamen. For å få søkere til programmet deltar studieprogrammet hvert år på Åpen Dag, og viderekomne studenter er med på å promotere studieprogrammet. I tillegg overbooker vi ved hovedopptaket hvert år. Det er nå registrert 54 studenter i modul 1. Ledige plasser som oppstår som følge av frafall, forsøker vi å fylle i et eget lokalt opptak.

SI FRA- rapportering Det medisinske fakultet 2019

1. Gi en oversikt over omfang og tematikk for innmeldinger i 2019 fra studenter i Si fra systemet og saker overført fra 2018. Bruk vedlagte rapporteringsmal.
2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket, hvordan sakene har blitt fulgt opp og eventuelle hvilke læringsmiljøtiltak som er iverksatt.

* Med uheldige forhold menes tilfeller hvor det er funnet grunnlag for å iverksette læringsmiljøtiltak og/ eller beklage overfor en eller flere utsatte studenter eller ansatte.

**Varsling er informasjon om alvorlige kritikkverdige forhold, primært lovbrudd og brudd på allmenne etiske normer. Varsling kan særlig være aktuelt hvis studenter eller ansatte blir oppmerksom på:

- uetiske, ulovlige eller straffbare forhold knyttet til lærings- eller arbeidsmiljøet, forurensning, korrupsjon, misbruk av offentlige midler, myndighetsmisbruk
- feil eller mangler som kan medføre fare for liv eller helse
- at medstudenter eller medarbeidere blir mobbet, trakassert eller diskriminert i forbindelse med sitt virke ved UiO.

Merk at denne rapporteringen ikke er unntatt offentlighet og vil inngå som del av Si fra-rapport til Læringsmiljøutvalget og universitetsstyret.

1. Si fra rapportering fra Det medisinske fakultet 2019											
1.1. Antall innmeldinger fra studenter som etter vurdering i Si fra-mottak er å regne som:											
						Varsel	Klage	Ros	Tvil om skikket	Tvill om skikket	Totalsum
+ innkommet i SI FRA-nettskjema for studenter i 2019:						9	5	2			16
+ innkommet muntlig eller andre kanaler som e-post/brev/ ansattes varslingskanal:						1					1
+ saker overført fra 2018:											
= sum antall innmeldinger 2019 og overførte saker fra 2018:						10	5	2			17
- feil i rom, bygninger og uteområder som dårlig innelukkning, romtemperatur, renhold, skifte av lyspærer eller lignende videresendt EA for tiltak:											
- tvil om en student skikket sendt institusjonsansvarlig på profesjon:											
- brudd på reglene om behandling av personopplysninger sendt CERT-UJO:											
- brudd på forskningsetikk sendt sentralt råd for mottak av forskningsetiske saker UJO:											
- vurdert ved mottak som feilsendt (saken gjelder ikke fysisk eller sosial læringsmiljø):						1					1
- slått samme med allerede eksisterende sak (pga. samme tematikk eller involverte):											
- overført sentraladministrasjon AP/ SADM for behandling:											
= sum antall saker til behandling ved fakultetet etter rutine for varsel, klage eller ros:						9	5	2			16

1.2. Tematikk for innkomne varsler og klager ved Det medisinske fakultet 2019	Antall	Ferdig behandlet 31.12.19	Under behandling 31.12.19	Avdekket uheldig forhold*	Avdekket kritikkverdige forhold**	Innmeldt HMS avvik	Eventuelle kommentarer
<ul style="list-style-type: none"> Forhold som bør forbedres i læringsmiljøet, undervisningen eller organiseringen av studiene, herunder også interjør i undervisningsrom 	5	3	2	2			
<ul style="list-style-type: none"> Forstyrrende/ uakseptabel adferd 	6	4	2	1	1		<p>En varslingssak viste seg å være identisk til sak som var ferdigbehandlet i 2018. Ble derfor avsluttet.</p> <p>En varslingssak gjaldt en tidligere ansatt og en sak som ble ferdigbehandlet i 2013. Ble derfor avsluttet.</p> <p>I en varslingssak klarte man ikke å konkludere, pga påstand mot påstand og ulik opplevelse av saken.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Seksuell trakassering eller annen uønsket seksuell oppmerksomhet 	3	1	2	1			
<ul style="list-style-type: none"> Skade, ulykke eller nestenulykke på UiO, i praksis, feltarbeid eller på utveksling 							
<ul style="list-style-type: none"> Potensiell fare for helse, miljø og sikkerhet på UiO 							
<ul style="list-style-type: none"> Korrupsjon, tyveri eller annen økonomisk kriminalitet 							
<ul style="list-style-type: none"> Andre kritikkverdige forhold 							
<ul style="list-style-type: none"> Andre forhold som bør forbedres ved UiO 							
Sum antall saker:	14	8	6				

2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon **) som er avdekket i 2019 ved Det medisinske fakultet	Kort om hvordan saken har blitt fulgt opp:	Eventuelle læringsmiljøtiltak: Merk at eventuelle personalsaker/ studentsaker opprettet på bakgrunn av konklusjon i Si fra saker, ikke skal omtales her.
☐ Student opplevde mobbing på sosiale medier. Anses som kritikkverdig.	Samtale med student. Identitet til mobberne ukjent så vanskelig å følge opp.	Fakultetet vil jobbe med holdninger blant studentene og måten de oppfører seg på i sosiale medier.
☐ Student meldte inn upassende uttalelser fra en lærer. Anses som uheldig.	Samtale med student og ansatte det gjaldt.	
☐ Student klaget på dårlige stoler på lesesalene. Anses som uheldig.	Student informert at fakultetet/instituttet er kjent med problemet og at saken er meldt inn til EA tidligere.	
☐ Student klaget på timingen av undervisning i forhold til eksamen. Anses som uheldig.	Meldt inn til ansvarlig for timeplan.	Undervisning vil hvis mulig bli flyttet på for kommende kull.
☐		
☐		
☐		

Rapporterende enhet:
MED

Rapportert av:
Ivar Prydz
Gladhaug/ Unn-
Hilde Grasmø
Wendler

Periode:
13.12.19

Ledelsesvurdering pr. 13. desember - MED

1. Innledning

Vedlagt er fakultetets virksomhetsrapportering pr. 13. desember 2019. Vi er i ferd med å legge bak oss et begivenhetsrikt år med stor aktivitet.

I arbeidet med langtidsplan 2020 – 2024 blir det nå tydelig at både ABE reformen og rammekutt forårsaker at enhetene strever med å komme i balanse innenfor sine respektive langtidsbudsjett. Oppsummert fra 2015 til 2020 utgjør kuttene på Det medisinske fakultet totalt 177 MNOK.

Fakultetet har dog med basis i en tidligere erfart konservatisme i budsjetteringen fra grunnenhetene, kompensert for dette, gjennom en vurdering på fakultetsnivå som gjør at vi likevel kan vise balanse til enhver tid i langtidsplanen 2020 – 2024. Dette er nærmere beskrevet i økonomirapporten. Vi vil følge utviklingen nøye for eventuelt å ta nødvendige ytterligere tiltak i bruk for å sikre balanse med de nåværende rammer.

2. Årsplan 2020-2021

MED har med utgangspunkt i utviklingsavtalen og Universitetets årsplan operasjonalisert sine målsetninger og utarbeidet en samlet årsplan for fakultetet (vedlagt). Planen er utarbeidet av en gruppe satt sammen på tvers av fakultet og institutt, deretter behandlet i ulike lederfora og til slutt vedtatt av fakultetsstyret.

Videre operasjonalisering skal skje nærmest mulig den enkeltes seksjons/avdeling/ansatt sitt bidrag i arbeidet med å nå målsetningene.

Vi vil arbeide proaktivt med mål og tiltak i årsplanen gjennom 2020 og vil blant annet gjøre dette med bruk av «trafikklys» på de ulike mål for å følge utviklingen i arbeidet.

Planen er å ta dette opp med jevne mellomrom i fakultetets ledermøter, for å sikre at mål og tiltak i årsplan arbeidet blir ivaretatt (milepælsoppfølging).

3. Vurdering av prognoser 2020-2024

MED har de siste årene hatt en økonomi hvor basisinntektene har vært lavere enn basiskostnadene. Det akkumulerte mindreforbruket er estimert nå ved årsslutt 2019 til ca. 80 MNOK, som er ca. 10% av et års bevilgning. Dog er det slik at en god del av disse pengene til enhver tid vil være bundet opp til framtidig aktivitet i enhetene og forpliktelser som er inngått uten ny framtidig finansiering.

Vi ser nå at ABE-kuttene og rammekuttene, som fra 2015 og fram til og med 2020 for MED utgjør totalt 177 MNOK, bidrar til at vi sliter med å klare å opprettholde et akkumulert mindreforbruk i langtidsperioden. Enkeltmiljøer melder at det relative fallet i basisinntektene i langtidsplanen truer den nødvendige aktiviteten og at de tiltak som settes i verk for å måtte spare kostnader, ikke er formålstjenlig i forhold til blant annet målsetninger om lavere midlertidighet og deltakelse i strategiske aktiviteter.

Fakultetets styret vedtok høsten 2017 egenfinansiert finansiell støtte til tre strategiske satsingsprosjekter (Topp-forsk fra NFR) hvor oppstart var i 2018. Fakultetets eget finansielle bidrag i disse tre prosjektene, knyttet til hjerneceller, kreftsvulster og drepeceller, utgjør til sammen 48 millioner over fem år. Egenfinansieringen ble forutsatt dekket inn av fakultetets akkumulerte mindreforbruk og bruk av framtidig mindreforbruk/RBO midler for å få full inndekning/finansiering.

Denne egenfinansierte toppforsk satsningen sammen med nivået på andre ubrukte bundne midler, som til enhver tid naturlig ligger i virksomheten vår, gjør at det ikke p.t. kan sies å være frie midler i fakultetets akkumulerte mindreforbruk. Fakultetets 5-årig økonomiske langtidsplan for 2020 – 2024, synliggjøres dette ved at fakultetet i en periode går over i «røde tall» (akkumulert merforbruk), hvis vi summerer alle enhetenes langtidsbudsjett.

Fakultetsledelsen vil ha det nødvendig fokus på dette og, om nødvendig, gjøre korrektive tiltak slik at fakultetet til enhver tid samlet sett ikke skal ta i bruk «lån»; dvs. unngå å komme i et akkumulert merforbruk. Dette har vi valgt å ta inn ved å justere fakultetets inntektslinje og denne vurderingen viser vi en egen tabell i økonomirapporten.

Usikkerhet

De forhold som kan føre til en annen utvikling enn det vi viser i vår langtidsplan vil spesielt være knyttet til forsinkede ansettelsesprosesser samt at det også er en usikkerhet knyttet til videre vekst i de eksternt finansierte prosjektene som vil innvirke på basisøkonomien ved +/- på nettobidragene fra prosjektene. Som våre tall viser utgjør nettobidragene på ca. 90 MNOK en stor andel av basisøkonomien. Vi har lagt til grunn en jevn vekst og eksempelvis i slutten av perioden tiltar veksten, slik at vi her kan tillate oss å være noe offensive. Allikevel er det grunn til å være obs. her da det ikke er gitt at aktivitetsnivået vil fortsette å vokse i samme takt.

Gaveforsterkningsordningen fra NFR

Vi er bekymret for foreliggende finansieringsordning og den administrative håndteringen av denne. Institutt for klinisk medisin har skjøvet i overkant av 20 millioner fra 2019 til 2021, jf. mottatt informasjon fra NFR. Dette berører mange prosjekter med avslutning i 2019 og 2020. Denne bekymring har vi også meddelt UiOs ledelse i eget brev, som deretter har tatt dette opp med KD.

Strategisk vurdering av den planlagte årsverksutviklingen

Etter mange år med vekst i antall ansatte ser vi nå at bemanningen i basisfinansierte virksomhet går noe tilbake. Vi reduserer bemanningen i basis fra dagens nivå på 780 årsverk ned til 733 årsverk i løpet av langtidsperioden. Det henger sammen med relativt lavere basisfinansiering av virksomheten og at enkelte enheter planlegger å ikke erstatte stillinger ved naturlig avgang.

For den eksternt finansierte virksomheten øker bemanningen i det helt korte perspektivet opp til ca. 450 årsverk for så å holde seg oppe på et stabilt høyt nivå igjennom langtidsperioden.

Oppsummering

Fakultetets ledelsen har utarbeidet årsplan og økonomisk langtidsplan med de gitte rammebetingelser.

Vi ser nå at de gjennomførte og absorberte ABE- og rammekutt, summert til 177 MNOK totalt for MED siden 2015, gjør at fakultetet finner det krevende å opprettholde økonomisk balanse i sitt langtidsbudsjett.

Medisinsk fakultet har likevel fått utarbeidet (igjennom de beskrevne vurderinger og tiltak) en finansiell plan for den neste 5 års perioden, som til enhver tid sikrer at fakultetet ikke skal måtte benytte interne lån.

For å gjennomføre planen fordrer det fortløpende aktivt arbeid og kommunikasjon for å skape omforent forståelse av summen forpliktelser framover og hele tiden følge aktivitet mot finansiering for å sikre framtidig balanse.

Fakultetet vil arbeide videre med risiko og usikkerhetsanalyser av virksomheten generelt og økonomien spesielt for hele tiden å ha et omforent bilde av dette i styringen av fakultetet.

Dato: 13. desember 2019

Ivar Prydz Gladhaug

Dekan

Unn-Hilde Grasmø -Wendler

Fakultetsdirektør

Rapporterende enhet:

Rapportert av:
Gaute FrøislandPeriode:
13.12.19**Økonomirapportering – MED pr. 13. desember 2019****Innledning****5-årig prognose – våre kommentarer**Overordnede forutsetninger og kommentarer til prognosen

MED har de siste årene redusert sitt akkumulert mindreforbruk fra ca. 120 MNOK til nå ca. 80 MNOK ved årsslutt 2019. Dette tilsvarer ca. 10% av et års bevilgning. Midlene er knyttet til utsatt aktivitet og forpliktelser som er inngått uten ny framtidig finansiering.

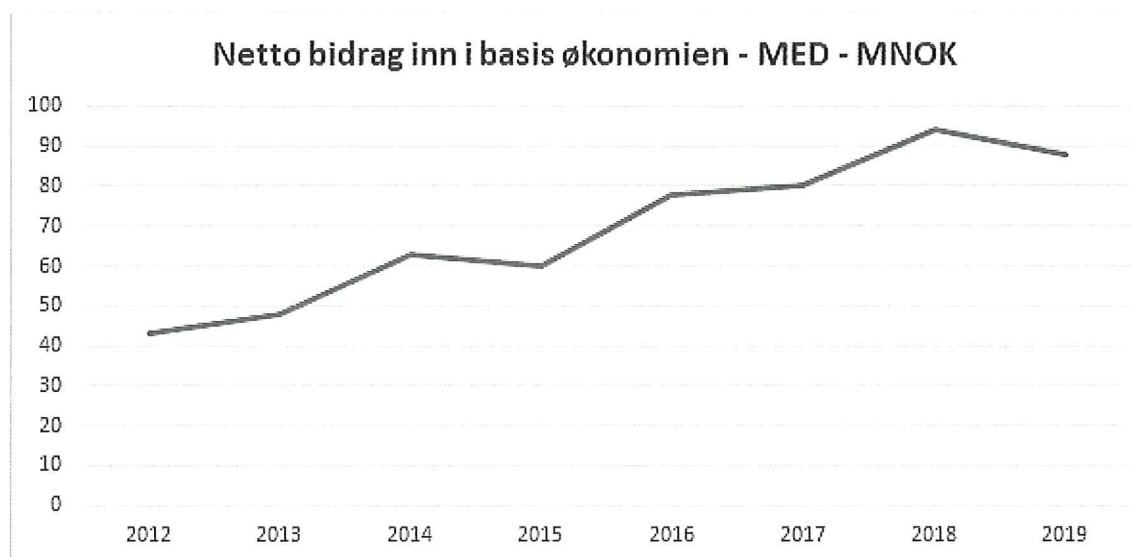
Vi ser nå at ABE-kuttene og rammekuttene som fra 2015 og fram til og med 2020 for MED utgjør totalt 177 MNOK, har gjort at basisinntektene i langtidsplanen ikke dekker fullt ut kostnadene vi har for å gjennomføre den planlagte aktiviteten. Enkeltmiljøer melder at basisinntektene i langtidsplanen truer den nødvendige aktiviteten. I tabellen under er MED sine samlede ABE- og rammekutt fra 2015 og fram til i dag oppsummert:

Tabell 1: ABE og Rammekutt - MED

ABE og rammekutt MED						
Tall i mill kr.						
	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
ABE	7,1	15,6	21,6	27	30,6	101,9
Rammekutt	0	14,7	14,7	18,4	27,3	75,1
Totalt	7,1	30,3	36,3	45,4	57,9	177

En helt avgjørende faktor for at MED har klart å absorbere ABE- og rammekutt som er summert opp i tabell 1, er at nettobidrag fra eksternt finansiert virksomhet har økt kraftig i perioden. Dette illustreres i tabellen over.

Tabell 2: Nettobidrag fra eksternt finansiert virksomhet - utvikling

Inntektssimulering for langtidsperioden 2020 - 2024

Instituttene har gitt sine innspill/måltall og disse er lagt til grunn i inntektssimulatoren og videreført i fakultetets fordelingsmodell og formidlet tilbake til instituttene.

I arbeidet med den 5-årige prognosen har vi tatt utgangspunkt i dagens situasjon. Vi har inkludert i våre planer at ABE kuttene fortsetter, men ikke tatt med noen ytterligere rammekutt nå.

Vi har hatt et spesielt fokus på «år 1», dvs. 2019 og 2020 og jobbet sammen med instituttene og sett på hvordan vi kan bruke erfaringstall og bygge det inn i prognose-tallene for å lage mest mulig riktige prognoser på enhetsnivå. Til tross for at vi har arbeidet med historiske erfaringstall synes det, iboende i det vi driver med, - å være en risiko for at kostnadspådraget vil komme litt senere enn planen og inntektene bli litt høyere enn planen.

Det akkumulerte mindreforbruket ved fakultetet går fra ca. 80 MNOK ved årsslutt 2019 til og ende rundt balanse (o) i slutten av perioden (2024), se tabell 3 under.

Tabell 3: Basisvirksomheten MED 2020 – 2024

Tabell 3, viser den økonomiske langtidsplanen MED, utarbeidet for perioden 2020 – 2024:

Basisvirksomhet									
Beløp i mill. kr	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Prognose 2019 pr T2	Antatt resultat 2019 - til grunn for prognosene*	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-764	-827	-814		-826	-820	-824	-812	-815
Personalkostnader	625	647	656		692	676	665	660	655
Driftskostnader	189	212	229		223	222	216	218	219
Investeringer	41	55	63		59	47	47	44	51
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og	91	86	135		148	125	104	109	111
Nettobidrag	-80	-94	-94		-96	-97	-103	-109	-111
Prosjektavslutning	7	-3	0		-1	0	0	0	0
Isolert mer-/mindreforbruk	18	-11	42		51	28	0	0	0
Overført fra i fjor	-121	-103	-114		-80	-29	-1	-1	-1
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-103	-114	-73	-80	-29	-1	-1	-1	-1

Økonomiske bindinger/forpliktelser

En stor del av det gjenværende akkumulerte mindreforbruket på ca. 80 MNOK er bundet opp i forpliktelser. Vi har i 2019 arbeidet videre med gjensidig forståelse og innhold i slike bindinger. Institutt for klinisk medisin har eksempelvis redusert sine økonomiske bindinger vesentlig. Det skyldes blant annet at tidligere tildeling til verdensledende miljøer (Human Immunology) gradvis er i ferd med å bli brukt opp. Klinmed har også hatt et forsterket fokus på sin handlingsregel om at alle bevilgede midler skal benyttes innen utgangen av kommende år, samt et forsterket fokus på bruk av de egenandelene som planlegges tilført forskningssentrene. For sistnevnte vil kommende tildelinger skje i takt med faktisk ansettelse av rekrutteringsstilling.

En annen stor økonomisk binding på fakultetsnivå er fakultetets egenfinansierte toppforsk prosjekter knyttet til hjerneceller, kreftsvulster og drepeceller på i alt 48 MNOK for perioden 2018 – 2023, hvor det ved årsslutt 2019 gjenstår å egenfinansiere ca. 40 MNOK, som må dekkes inn av fakultetets akkumulerte mindreforbruk.

Denne egenfinansierte toppforsk satsningen sammen med nivået på andre ubrukte bundne midler, som til enhver tid vil naturlig ligge i virksomheten vår, gjør det ikke p.t. kan sies å være frie midler i fakultetets akkumulerte mindreforbruk.

I fakultetets 5-årig økonomiske langtidsplan for 2020 – 2024, synliggjøres dette ved at dersom vi utelukkende skulle basert oss på enhetenes budsjettering, vil fakultetet i

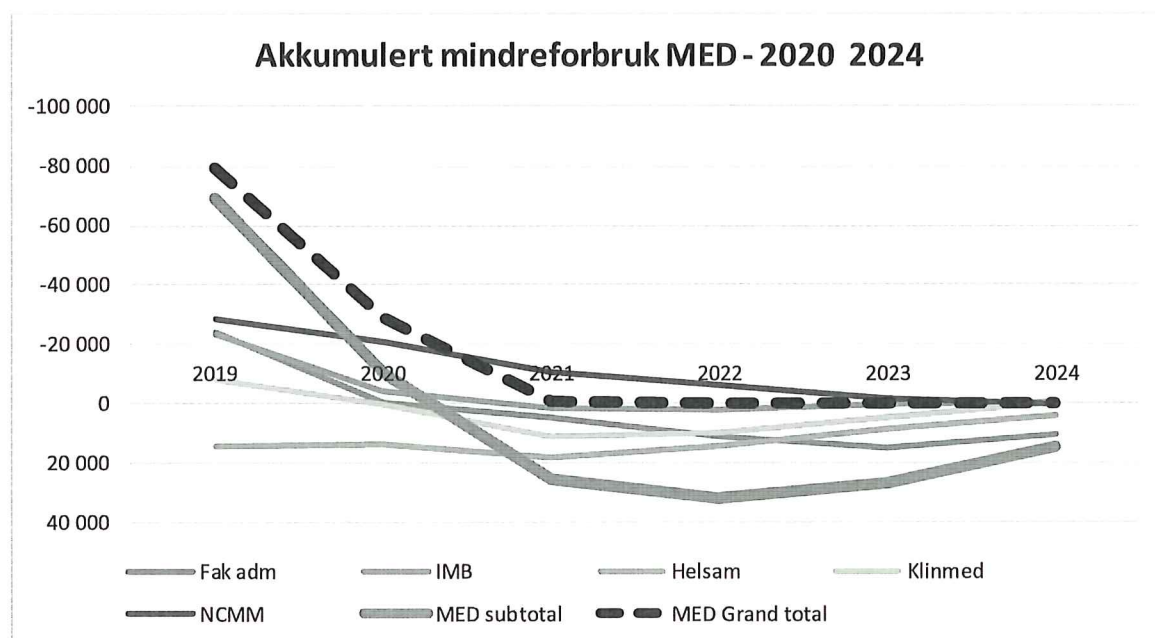
en periode gå over i «røde tall»/akkumulert merforbruk, som illustrert i tabell 4 under:

Tabell 4: Langtidsplan – utvikling akkumulert mer/mindreforbruk

Denne tabellen viser først summen av de fem enhetenes langtidsbudsjetter og dernest hvilken vurdering fakultetet har gjort samlet for å ha en et langtidsbudsjett i balanse.

Langtidsplan MED 2020 - 2024						
Akkumulert mer/mindreforbruk - TNOK						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fak adm	-23 953	-230	4 713	11 315	15 028	10 633
IMB	-23 049	-4 049	1 460	1 996	261	-1
Helsam	14 237	14 086	18 013	14 412	8 743	4 472
Klinmed	-8 060	331	11 552	10 186	4 712	-265
NCMM	-28 328	-20 577	-10 308	-5 982	-1 799	80
MED subtotal	-69 153	-10 439	25 430	31 927	26 945	14 919
Vurdering	-10 000	-18 000	-26 000	-32 000	-27 000	-15 000
MED Grand total	-79 153	-28 439	-570	-73	-55	-81

Tabell 5: utvikling akkumulert mindreforbruk basis – MED

Beveggrunnene for en slik vurdering er først og fremst knyttet til historisk underbudsjettering av inntekter, som har ligget på ca. 2% de to siste årene, (2% utgjør ca. 16 MNOK), samt forsinkede ansettelsesprosesser. Basert på 2018 og 2019 mener vi dette er både riktig og forsvarlig å gjøre, blant annet etter å ha fulgt bevegelsene i prognosearbeidet igjennom 2018 og 2019.

Vi vil følge dette nøye og gjøre ytterligere tiltak for å klare å opprettholde økonomisk balanse, hvis dette skulle bli nødvendig.

Om instituttene:

De tre instituttene (IMB, Helsam, Klinmed) og senteret (NCMM) har individuelle forskjeller og ulike utfordringer knyttet til sin økonomiske situasjon.

Institutt for klinisk medisin (Klinmed), har iverksatt en rekke tiltak for å bedre sin økonomiske situasjon, med spesielt fokus på: i) øke bidragene fra de eksternt finansierte prosjektene og ii) redusere lønnskostnader i basis. Tiltakene har hatt positiv effekt. Instituttet har ambisjon om økonomisk balanse i 2022, og positive årlige resultater fra år 2023 og fremover. Under instituttet ligger Verdensledende miljø – Human Immunology. Dette forskningsmiljøet, som har en økonomisk styringsmodell på linje med et forskningssenter, fikk den første tildelingen i 2015, samt nye tildelinger for hvert av årene 2016-2019. Med faktisk oppstart først høsten 2016, og med forsinkede ansettelsesprosesser, har dette senteret i alle år hatt et relativt høyt mindreforbruk. Oppdatert plan for resterende ansettelser betyr forskningsvirksomhet frem mot medio 2023. Ved utgangen av 2019 antas mindreforbruket å være på ca. 18 millioner kroner, hvilket er 3 millioner høyere hva som ble budsjettert for 2019. Ved utgangen av 2020 og 2021 forventes mindreforbruket å være henholdsvis 8 og 2 millioner kroner.

Institutt for helse og samfunn (Helsam) har et opparbeidet merforbruk på ca. 13 mill. kr., som gjennom etablerte tiltak skal reduseres ned mot null i langtidspano. Instituttet finner dette svært krevende og tar i sin rapport opp 5 krevende forslag til tiltak som de arbeider med.

Institutt for medisinske basalfag (IMB) har økt sin aktivitet de siste årene og får god uttelling blant annet av EU-midler. IMB har de siste par årene hatt et voksende akkumulert mindreforbruk, i hovedsak som følge av store nettobidrag fra eksternt finansierte prosjekter i 2017 og 2018, reduserte personalkostnader som følge av forsinkede tilsetninger i vakante stillinger, samt forsinket aktivitet knyttet til bruk av satsingsmidler og utstyr. De går inn i 2020 med en høy aktivitet og planlegger å bruke 19 MNOK av deres akkumulert mindreforbruk på ca. 23 MNOK i løpet av kalenderåret 2020.

Norsk senter for molekylær medisin (NCMM) har ved avslutningen av 2019 et akkumulert mindreforbruk på ca. 28 MNOK, i hovedsak som følge av utsatt aktivitet. Midlene er planlagt brukt fullt ut i langtidsperioden (se tabell 4).

Usikkerhet

De forhold som kan føre til en annen utvikling enn det vi viser i vår langtidsplan vil spesielt være knyttet til en historisk underbudsjettering av inntekter, som har ligget på ca. 2% de to siste årene (2% utgjør ca. 16 MNOK), forsinkede ansettelsesprosesser og det er også en usikkerhet knyttet til videre vekst i de eksternt finansierte prosjektene som vil spille inn på basisøkonomien ved +/- på nettobidragene fra prosjektene. Som våre tall viser utgjør nettobidragene på ca. 90 MNOK en stor andel av basisøkonomien. Vi har lagt til grunn en jevn vekst og eksempelvis i slutten av perioden tiltar veksten slik at vi her kan tillate oss å være noe offensive. Allikevel er det grunn til å være obs. da det ikke er gitt at aktivitetsnivået fortsetter å vokse i samme takt.

Se også fakultetets tallmessige vurdering inn i langtidsplanen, omtalt i tabell 5, hvor vi har lagt inn en egen vurderingslinje i planen (teknisk sett er dette gjort ved å kreditere inntektslinja i langtidsplanen på fakultetsnivået). Denne vil bli justert etter hvert som enhetene justerer sine prognoser ved tertialslett).

Oppsummering – basis økonomien - langtidsplan

Det er fakultetsledelsens vurdering at, til tross for det fokuset vi har på dette, vil det fortsatt være større sannsynlighet for at tallene i langtidsplanen er slik satt at de realiserte resultatene vil komme bedre ut enn tallene indikerer slik de nå ligger. Vi har synliggjort våre vurderinger av dette i tabell 5.

For å gjennomføre langtidsplanen med det forutsatte aktivitetsnivået og rammer, så fordrer det fortløpende aktivt arbeid og kommunikasjon for å skape omforent forståelse av summen forpliktelser framover. Det vil være nødvendig med kontinuerlig oppfølging av aktivitet opp mot finansiering for å sikre framtidig balanse.

Fakultetet vil arbeide videre med risiko og usikkerhetsanalyser av virksomheten generelt og økonomien spesielt for hele tiden å ha et omforent bilde som muliggjør sikker styring av fakultetet.

Fakultetsledelsen vil ha det nødvendig fokus på dette og, om nødvendig, gjøre korrektive tiltak slik at fakultetet til enhver tid samlet sett ikke skal ta i bruk «lån»; unngå å komme i et akkumulert merforbruk.

Eksternt finansiert virksomhet

I flere år har fakultetet hatt en stor og voksende eksternt finansiert virksomhet. Medisin er et område som i tillegg til Forskningsråd og EU har også et stort innslag av andre eksterne finansierer, herunder gaver/donasjoner til medisinsk forskning.

Tabell 6, utvikling eksternt finansiert virksomhet - MED

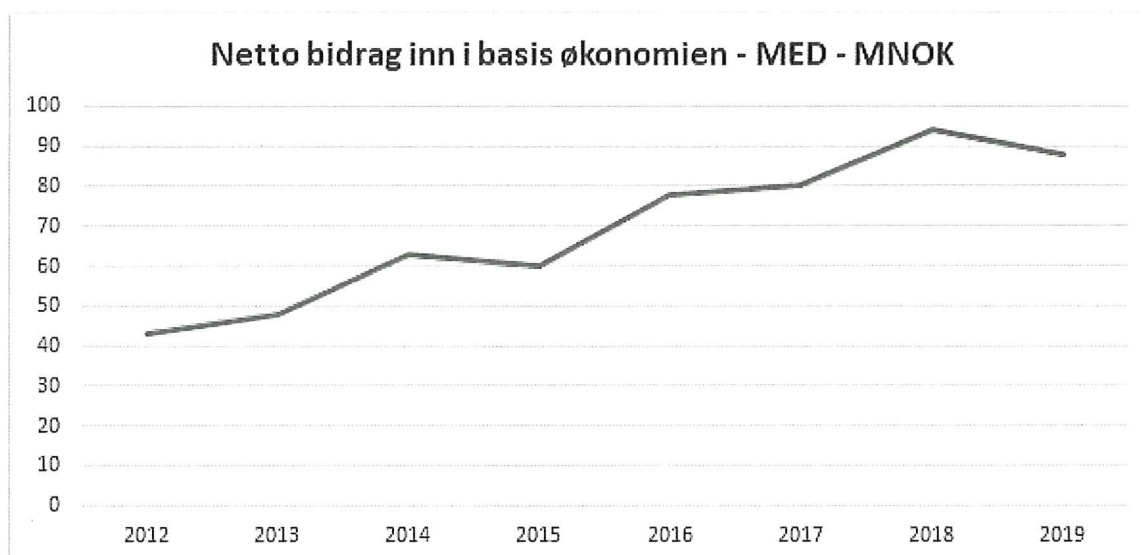
Eksternt finansiert virksomhet									
Beløp i mill. kr	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Prognose 2019 pr T2	Antatt resultat 2019 - til grunn for prognosene*	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-530	-556	-654		-603	-597	-581	-663	-668
Personalkostnader	261	276	324		366	369	360	357	356
Driftskostnader	140	161	196		179	178	180	184	181
Investeringer	15	10	7		3	0	0	0	0
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-115	-109	-127		-54	-50	-41	-122	-131
Nettobidrag	82	95	96		99	98	103	110	111
Prosjektavslutning	-7	3	-2		1	0	0	0	0
Isolert mer-/mindreforbruk	-40	-11	-33		46	48	62	-12	-20
Overført fra i fjor	-168	-208	-219		-285	-239	-192	-130	-142
Saldo	-208	-219	-252	-285	-239	-192	-130	-142	-162

Prognose for eksternt finansierte inntekter ved MED er for 2019 på 630 MNOK Dette er inntekter som nesten alltid kommer på forhånd av aktiviteten og derfor vil MED alltid ligge med et stort ubrukt mindreforbruk her. Det er ekstra høyt akkurat nå fordi vi har mottatt forhåndsbetaling på Scientia Fellow 2 prosjektet med nesten 50 MNOK uten at prosjektets kostnader har begynt å påløpe enda.

Fakultetet har p.t. 42 prosjekter er finansiert av EU og 242 finansiert av NFR. Inntekter fra eksterne bidragsytere og oppdragsgivere kommer i 2019 til å utgjøre ca. 45 % av fakultetets inntekter. Fakultetet har de senere årene hatt stor vekst i både søknadsaktivitet og tilslag på eksterntfinansierte prosjekter. Det har vært en jevn økning i antall prosjekter de siste årene. Se tabell under.

	2016	2017	2018	2019
	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Prognose
EFV inntekter - MNOK	422	530	556	646
Nettobidrag - MNOK	78	82	95	94
Netto økning i antall prosjekter	31	28	43	+28

Selv om det har vært en god utvikling på den eksterne virksomheten til fakultetet de siste årene vurderer vi at det er økonomisk usikkerhet knyttet til fremtidig volum av den eksterntfinansierte virksomheten, og muligheten til å hente ut nettobidrag fra dette. Vi ser eks. vis at prognose 2019 nå er lavere enn realisert for 2018.

Tabell 7; Netto bidrag fra Eksternt finansiert virksomhet - MED

Selv om det har vært en god utvikling på den eksterne virksomheten til fakultetet de siste årene vurderer vi at det er økonomisk usikkerhet knyttet til fremtidig volum av den eksterntfinansierte virksomheten, og muligheten til å hente ut nettobidrag fra dette. Vi ser eks. vis at prognose 2019 nå er lavere enn realisert for 2018- og vi må derfor følge utviklingen nøye for å være i stand til tidsnok gjennomføre korrektive tiltak hvis det viser seg nødvendig.

Vurdering av årsverksutvikling

	Faktisk					Prognose					Faktisk Øyeblikks- bilde 01.10.2019
	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennomsnitt (11 mnd)	2020	2021	2022	2023	2024	
Basisvirksomheten											
UFF-stillinger* unntatt rekrutteringsstillinger	234	264	267	268	274	264	256	251	251	243	274
Rekrutteringsstillinger	151	169	188	178	152	164	161	155	153	153	155
Andre stillinger	320	351	344	345	349	355	347	344	341	337	350
Sum	705	784	799	792	774	783	764	750	745	733	779
Eksternt finansiert virksomhet											
UFF-stillinger* unntatt rekrutteringsstillinger	123	132	135	151	157	152	143	138	134	134	172
Rekrutteringsstillinger	149	175	165	168	194	242	253	254	258	268	210
Andre stillinger	49	49	53	60	64	67	58	50	50	50	68
Sum	321	356	352	378	414	462	455	441	443	451	449

I basisøkonomien er det planlagt med en nedgang på 46 årsverk fra 1. oktober 2019 fram til 2024. Selv om fakultetet søker å sikre nyrekruttering av professorer og førsteamanuensiser for å sikre undervisning av høy kvalitet, sikre faglig utvikling og fornyelse og høy vitenskapelig produksjon vil ikke fakultetet komme utenom faktiske årsverksreduksjoner (ved ikke at alle stillinger erstattes ved avgang), i de kommende årene. Hovedsakelig på grunn av begrensede bevilgningsrammer, men også for å skape et strategisk handlingsrom for egne prioriteringer. Det er i stor grad på UFF stillingene reduksjonen kommer. Et trekk er også at det blir en reduksjon i årsverkene for førsteamanuensis og professorer som blir erstattet av universitetslektorer.

I basisøkonomien har fakultetet overoppfylt måltallet for rekrutteringsstillinger fram til 2019. Et vesentlig innsparingstiltak for fakultetet er reduksjon i rekrutteringsstillinger slik at vi fremover ligger tett på måltallet. For å avhjelpe redusert kapasitet til undervisning er det videre lagt opp til at tilsetting av stipendiater på basis skjer som fireårige stillinger med undervisningsplikt og at disse fordeles ut der kapasitets-utfordringene er størst. For den eksternfinansierte aktiviteten har fakultetet lagt til grunn stabil bemanning i årene som kommer. Den faktiske fordelingen mellom rekrutteringsstillinger, øvrige vitenskapelige årsverk samt andre stillinger vil variere med hvilke type prosjekter som får finansiering.

VEDLEGG 2

Instituttene tilhørende
virksomhetsrapporter til fakultetet for
T3 2019

- Institutt for klinisk medisin
- Institutt for medisinske basalfag
- Institutt for Helse og Samfunn
- NCMM

Rapporterende enhet:	Institutt for medisinske basalfag	Rapportert av:	Lene Frost Andersen Linda T. Helgesen Trude Abelsen	Periode: T3 - 2019
----------------------	-----------------------------------	----------------	--	-----------------------

Økonomirapportering – IMB per 31.12.2019

Vurdering av økonomisk situasjon

Basisvirksomhet

Da IMB leverte Økonomirapport for femårig prognose i desember ble det anslått at instituttet ville ha et akkumulert mindreforbruk på kr 23 mill per 31.12.2019. Faktisk resultat ble kr 21,9 mill, kr 1,1 mill lavere. Avviket er moderat og konsekvensene er små.

Tabell 1: Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-186,55	-190,42
Personalkostnader	157,73	168,42
Driftskostnader	27,13	34,18
Investeringer	15,05	18,93
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettbidrag og prosjektavslutning	13,37	31,11
Nettbidrag	-30,62	-27,21
Prosjektavslutning	0,96	0,11
Isolert mer-/mindreforbruk	-16,29	4,01
Overført fra i fjor	-9,62	-25,91
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-25,91	-21,90

Avdeling for komparativ medisin avsluttet 2019 med et isolert mindreforbruk på 0,2 mill. Ny avdelingsleder tiltrådte 1. desember og overtok en avdeling hvor det er gjort store forbedringer de siste årene, og hvor det arbeides kontinuerlig med innsparinger, effektivisering og forbedringer i prosesser og arbeidsrutiner. Avdeling for ernæringsvitenskap har et akkumulert merforbruk (underskudd) per 31.12. på kr 1,4 mill ut over prognosen fra desember. Av dette var kr 1,2 mill merforbruk i to interne prosjekter, som skal dekkes opp av inntekter fra brukere. De øvrige fagavdelingene gikk ut av 2019 med akkumulert mindreforbruk (overskudd) om lag i tråd med prognosene per desember.

Alt i alt har det endelige regnskapsresultatet for 2019 relativt små konsekvenser for instituttets framtidige økonomi, sett i forhold til prognosen for IMBs basisøkonomi som ble levert i desember. I tråd med hva vi rapporterte i desember er kr 15 mill av mindreforbruket per 31.12.2019 bundet i ulike forpliktelser, som forskningssatsinger (kr 4,8 mill.), vitenskapelig utstyr og annen infrastruktur (9,8 mill.).

Eksternt finansiert virksomhet (EFV)

Per 31.12.2019 var samlet saldo i instituttets eksternt finansierte portefølje kr 63,5 mill. Dette er kr 12,5 mill mindre enn ved forrige årsskifte. I 2019 var inntektene i IMBs eksternt finansierte virksomhet kr 15,1 mill lavere, og de totale kostnadene var kr 2,6 mill høyere, enn i 2018.

Tabell 2: Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-153,00	-137,91
Personalkostnader	82,89	87,22
Driftskostnader	34,09	34,66
Investeringer	1,73	1,10
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettbidrag og prosjektavslutning	-34,29	-14,93
Nettbidrag	30,07	27,52
Prosjektavslutning	-0,96	-0,11
Isolert mer-/mindreforbruk	-5,19	12,48
Overført fra i fjor	-70,73	-75,95
Saldo	-75,91	-63,47

Hovedårsaken til reduserte inntekter i 2019 er at NFR har gått over fra å overføre midler i henhold til prosjektbudsjetter, til å overføre midler i henhold til reelt regnskapsmessig forbruk i det enkelte prosjekt. Denne endringen ble i hovedsak gjennomført for IMBs prosjekter etter at prognosen som lå til grunn for budsjettleveransen var beregnet. Etter svært ressurskrevende rapporteringer og formelle prosjektendringsmeldinger til NFR, med beregning av nye restlevetidsprognoser for mange prosjekter på tampen av året, mottok IMBs prosjekter kr 16,2 mill mindre fra NFR enn lagt til grunn i prognosen for 2019. Inntektene er ikke tapt, men lagt til fremtidige perioder. Endringen i NFRs rutiner medfører betydelig administrativt merarbeid. Redusert saldo, i hovedsak som følge av utsatte inntekter, vil ha liten praktisk betydning for IMBs eksternt finansierte virksomhet framover.

2019 var et godt år for IMB med hensyn til nye prosjektbidrag og tildelinger. Instituttet fikk bl.a. seks nye EU-tildelinger, to nye prosjekter finansiert av Kreftforeningen, samt tre store prosjekter med finansiering fra Throne Holst Stiftelsen. Etter at IMB leverte Økonomirapport for femårig prognose i desember har sju av IMBs gruppeledere fått tilslag på sine NFR søknader; fem FRIPRO, en BEDRE HELSE og en Unge forskertalenter. I tillegg er HBP-prosjektet (EU) per januar 2020 inne i avsluttende kontraktsrunder, og det arbeides målrettet i mange miljøer med å forbedre kvaliteten på prosjektsøknader og øke tilslagsfrekvensen. Mye ligger til rette for fortsatt betydelig eksternt finansiert forskning ved IMB i de nærmeste årene.

Rapporterende enhet:	Institutt for medisinske basalfag	Rapportert av:	Lene Frost Andersen Linda T. Helgesen Trude Abelsen	Periode:	T3 - 2019
----------------------	-----------------------------------	----------------	---	----------	-----------

---

Ledelsesvurdering 3. tertial 2019

1. Vurdering av økonomisk utvikling

Faktisk resultat for IMB i 2019 ble et akkumulert mindreforbruk på kr 21,9 mill, kr 1,1 mill lavere enn det vi la til grunn i femårig prognose (kr 23 mill). Avviket anses som moderat og konsekvensene er små for IMBs basisøkonomi.

2019 var et godt år for IMB med hensyn til nye prosjektbidrag og tildelinger. Instituttet fikk bl.a. seks nye EU-tildelinger, to nye prosjekter finansiert av Kreftforeningen, samt tre prosjekter med finansiering fra Throne Holst Stiftelse. Etter at vi leverte rapporten ifm. femårig prognose i desember har sju av IMBs gruppeledere fått tilslag på sine NFR-søknader; en BEDRE HELSE, fem FRIPRO og en Unge forskertalenter. I tillegg er HBP-prosjektet (EU) per januar 2020 inne i avsluttende kontraktsrunder, og det arbeides målrettet i mange miljøer med å forbedre kvaliteten på prosjektsøknader og øke tilslagsfrekvensen. Mye ligger til rette for fortsatt stor eksternt finansiert forskning ved IMB i de nærmeste årene.

Dato: 23. januar 2020

Lene Frost Andersen
instituttleder

Linda T. Helgesen
administrasjonssjef

Rapporterende enhet: Helsam   Rapportert av: Terje P. Hagen   Periode: T3 - 2019
Knut Tore Stokke

Ledelsesvurdering 3. tertial 2019 Helsam

1. Vurdering av økonomisk utvikling

HELSAMs økonomiske situasjon er meget anstrengt. Omlaggingen av fakultetets budsjettfordelingsmodell i 2017 medførte et inntektsbortfall på om lag 7 mill. kroner per år. Mens det er vanlig å fase inn så omfattende endringer over en periode på 3-5 år, ble omlaggingen ved Det medisinske fakultet gjort med umiddelbar virkning. Det har tatt tid å tilpasse seg endringen og instituttet har ved inngangen til 2020 derfor et akkumulert merforbruk på om lag 10 mill. kroner.

Det akkumulerte merforbruket ble noe mindre enn forventet i langtidsprognosen som ble levert i desember 2019. Den viktigste forklaringen på lavere akkumulert merforbruk er høyere nettobidrag fra den eksternt finansierte virksomheten. En fjerdedel av Helsams basiskostnader ble i 2019 finansiert gjennom nettobidrag fra eksterne prosjekter, i all hovedsak forskningsprosjekter. Nettobidraget vil ha større svingninger enn øvrige basisinntekter som følge av at det utgjør summen av mange transaksjoner på i underkant 200 prosjekter. En analyse av avviket mellom prognose og regnskap for nettobidraget viser at det i liten grad skyldes store avvik i noen få enkeltprosjekter, men heller er summen av mange mindre endringer som har gitt et annet resultat enn forventet. Det er også verdt å merke seg at (brutto)inntektene i den eksternt finansierte virksomheten nå er vesentlig høyere enn inntektene fra fakultetet til basisvirksomheten.

At bidragene fra den eksternt finansierte virksomheten er så pass høy gjør at det er betydelig risiko forbundet med instituttets inntektsside. I denne sammenheng vil vi påpeke at Helsam kun fikk innvilget ett nytt prosjekt fra NFR i desember. Tilfanget av nye prosjekter i 2019 samlet ble dermed svakere enn forventet. Selv om aktivitetsnivået var høyt i 2019 vil vi derfor være avhengig av økt tilfang av nye prosjekter i 2020 for å kunne opprettholde inntektsanslagene i langtidsprognosen.

HELSAM vil minne om at langtidsprognosen som ble overlevert i desember var basert på en kritisk vurdering av nyttilsetninger forbundet med alle avganger for aldersgrensen. I den oversendte langtidsprognosen ble årsverkene for førsteamanuensis og professor forutsatt redusert fra 63 til 53 – en reduksjon på 16%. Med dagens akkumulerte merforbruk vil det være mulig å oppnå balanse i langtidsperioden gitt at en slik reduksjonen i stillinger opprettholdes. Som det ble påpekt i forbindelse med langtidsprognosen, vil dette føre til redusert tilbud av undervisning på alle Helsams programmer. Siden avgangene for aldersgrensen er flest ved Avdeling for allmennmedisin, vil endringen særlig slå inn i medisinutdanningen. Dette skjer i en periode da politiske signaler klart går i retning av at det er primærhelsetjenesten som skal styrkes.

HELSAM har merket seg at fakultet nå legger opp til en gjennomgang av fordelingsmodellen mellom fakultetet og instituttene. Vi viser i den sammenheng til våre kommentarer i forrige ledelsesvurdering.

Dato: 24.1.20

Terje P. Hagen
instituttleder

Knut Tore Stokke
administrasjonssjef

Økonomirapportering T3 2019

Vurdering av økonomisk situasjon

Helsams overordnede økonomiske situasjon er ikke vesentlig endret fra forrige rapportering (desember 2019). Instituttet hadde et noe lavere merforbruk for 2019 enn tidligere antatt – 3 mill. mot forventet 7 mill. – noe som også gjør at det akkumulerte merforbruket blir mindre enn tidligere forventet - 10 mill. mot forventet 14 mill. i desember. Selv om det akkumulerte merforbruket er litt lavere enn antatt da langtidsprognosen ble utarbeidet, vil det fortsatt være en stor utfordring å komme i økonomisk balanse i langtidsperioden. Både i budsjettet for 2020 og prognosen framover er det lagt opp til reduksjoner i personalkostnadene som vil få store konsekvenser for primærvirksomheten, blant annet med reduksjoner i tilbudet av emner på studieprogrammene.

Basisvirksomhet

	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-100,5	-100,7
Personalkostnader	122,5	125,1
Driftskostnader	13,5	12,4
Investeringer	2,4	1,8
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	37,6	38,6
Nettobidrag	-31,4	-34,1
Prosjektavslutning	2,5	-2,0
Isolert mer-/mindreforbruk	8,7	2,6
Overført fra i fjor	-1,3	7,4
Akkumulert mer-/mindreforbruk	7,4	10,0

En sammenligning av regnskapene for 2018 og 2019 for basisvirksomheten viser små endringer i det isolerte merforbruket før justering for nettobidrag og prosjektavslutning. Inntektsnivået er likt for begge år. Målt mot prognosen så er inntektene ca. 2,4 mill. høyere i 2019 enn ventet. Det er tre hovedårsaker til dette avviket; i prognosen hadde det blitt liggende igjen en negativ inntekt knyttet til en tidligere utstyrsbevilgning på (0,9 mill.), vi mottok vikarmidler for CAS-opphold som var forventet inn i 2020 (0,8 mill.) og vi mottok mer PES-midler enn forventet (0,6 mill.). Ingen av disse endringene representerer varige styrkinger av inntektssiden.

Personalkostnadene for 2019 ble 2,2 mill. høyere enn antatt i prognosen og er også noe høyere enn for 2018. Avviket mot prognose skyldes bruk av feil sats for feriepenge (0,8 mill.), lavere offentlige refusjoner enn antatt (0,5 mill.) og høyere lønnskostnad enn antatt. Den høyere lønnskostnaden skyldes en kombinasjon av effekten av lønnsoppgjøret og lønnskostnader som ikke lå i prognosen. Langt på vei representerer disse forholdene varige endringer.

Driftskostnadene er 1,1 mill. lavere enn prognosen og antas å reflektere fokus på kutt i kostnader, men det er også gjort mindre avsetninger på driftskostnader enn tidligere.

Det viktigste avviket målt mot prognosen finner vi for nettobidraget fra forskningen som ble 3,5 mill. høyere enn det som var antatt i prognosen. Det skyldes ikke vesentlige avvik i

enkeltprosjekter, men representerer summen av mange små endringer i hele porteføljen. I prognosen hadde vi på overordnet nivå antatt at summen av endringer ville gå i motsatt retning fordi det vanligste utfordringene i prosjekter er at aktivitet forsinkes. Det var derfor lagt inn en motpost i prognosen knyttet til en forventning om noe lavere nettobidrag enn det summen av enkeltprosjekter skulle tilsi.

Eksternt finansiert virksomhet

	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-105,2	-113,1
Personalkostnader	52,9	60,9
Driftskostnader	21,2	24,9
Investeringer	0	0,1
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-31,1	-27,2
Nettobidrag	31,7	33,9
Prosjektavslutning	-2,5	2,0
Isolert mer-/mindreforbruk	-2,0	8,7
Overført fra i fjor	-32,3	-34,3
Saldo	-34,3	-25,7

Regnskapet for den eksterntfinansierte virksomheten viser vesentlig høyere inntekter enn for 2018. Det er også verdt å merke seg at inntektene i den eksternt finansierte virksomheten nå er vesentlig høyere enn inntektene fra fakultetet til basisvirksomheten. Både personal- og driftskostnader økte også i 2019 sammenlignet med 2018. Det samme gjorde nettobidraget og summen av kostnader økte mer enn inntektene. Samlet sett gjorde dette at saldoen reduseres.

Den beste måten å følge aktivitetsnivået for den eksterntfinansierte virksomheten på, vil være å se på utviklingen av summen av personalkostnader og frikjøp ettersom lønnskostnader er dominerende også for de eksterne prosjektene. Regnskapet for 2019 viser en vesentlig økning av både personalkostnadene (8 mill.) og frikjøp (5,5 mill.) sammenlignet med 2018. Det var altså vesentlig høyere aktivitetsnivå i summen av prosjekter i 2019 enn foregående år. Uten korreksjon for lønnsvekst så ligger aktivitetsnivået også godt over 2017 og trolig også over 2016.

Rapporterende enhet:
NCMM

Rapportert av:
Janna Saarela/
Ingrid Kjelsvik

Periode:
T3 - 2019

Økonomirapportering for NCMM

Basisvirksomhet

Da den femårig prognosen ble levert i desember, anslo NCMM at senteret ville ha et akkumulert mindreforbruk på 28,7 millioner kroner ved årsslutt. Resultat ble 30 millioner kroner, 1,7 millioner mer enn forventet. Avviket er moderat og konsekvensene av dette er små. En større omlegging av økonomien ved NCMM fra 2019 medfører at 2018-tall og 2019-tall ikke er direkte sammenlignbare. Deler av NCMMs grunnvirksomhet kostnadsføres fra 2019 som eksternfinansiert virksomhet grunnet senterets finansieringsstrømmer.

Basisvirksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-75,74	-36,60
Personalkostnader	36,26	27,07
Driftskostnader	23,98	6,08
Investeringer	9,97	10,97
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-5,53	7,51
Nettobidrag	-2,17	-3,63
Prosjektavslutning	-0,14	1,02
Isolert mer-/mindreforbruk	-7,84	4,90
Overført fra i fjor	-27,06	-34,90
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-34,90	-30,00

I løpet av året har NCMM kostnadsført aktivitet på flere eksternfinansierte prosjekter der både inntekter og utgifter opprinnelig ble budsjettert på basis. Dette gjelder både inntekter og utgifter for gjesteforsker Lorrena Arrantz, innovasjonsaktivitet som var igjen etter Kjetil Taskén, samt salg av tjenester både i NCMMs vaskeri og på HTS-plattformen. Dette er årsaken til at NCMM har både noe mindre inntekter og noe mindre driftsutgifter enn budsjettert for året. Endringen av kostnadsføringen i disse tilfellene ble pålagt NCMM fra UiO sentralt. Noe av mindreforbruket på drift er også en konsekvens av at direktøren besluttet å bruke noen av sine strategiske midler til å investere i et nytt flowcytometer til 2,3 millioner kroner. Dermed havnet kostnaden i en annen art enn først budsjettert.

Nettobidraget til senteret er ca 1 million mer enn i prognosen. Dette er følger av noe frikjøp som var budsjettert på prosjekt, men som ble ført på basis. I tillegg ble det ført en del frikjøp på tre ulike prosjekter i desember måned, grunnet omrokkering av personell på disse prosjektene.

Det endelige regnskapsresultatet for 2019 har relativt små konsekvenser for senterets framtidige økonomi, sett i forhold til prognosen som ble levert i desember. NCMM rapporterte i desember at vi har ca 6,5 millioner kroner i bundne midler til ulike forskningssatsninger, investeringer eller annen infrastruktur.

Eksternt finansiert virksomhet

Omleggingen av regnskapsføringen fra 2019 medfører også at tallene for ekstern finansiert virksomhet for 2018 og 2019 ikke er direkte sammenlignbare.

Eksternt finansiert virksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-14,99	-50,98
Personalkostnader	13,07	23,03
Driftskostnader	5,94	14,21
Investeringer	0,11	0,32
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	4,13	-13,43
Nettobidrag	2,61	3,88
Prosjektavslutning	0,14	-1,02
Isolert mer-/mindreforbruk	6,87	-10,56
Overført fra i fjor	-26,86	-18,61
Saldo	-19,99	-29,18

Personalkostnadene er ca 1,5 millioner kroner lavere enn budsjettet, og dette skyldes utsatte tilsetninger i to av forskningsgruppene. Driftskostnadene er ca 600.000 kroner høyere enn antatt, og investeringene omtrent 500.000 kroner mindre enn antatt. I tillegg kommer en del frikjøp som ikke var lagt inn i verken budsjett eller prognose da de kom helt mot slutten av året. Totalt sett vil ikke disse avvikene påvirke NCMMs økonomi.

2019 var et år med dårlig uttelling for NCMM. Kun ett NFR-prosjekt (Unge forskertalenter) og ett prosjekt fra Helse Sør-Øst ble innvilget. Senteret fikk ingen nye prosjekter fra Kreftforeningen. Heldigvis har NCMM aktivitet i infrastrukturene EU-Openscreen og EATRIS, der NCMM mottar prosjektmidler tilknyttet ulike aktiviteter. Dette kompenserer i noen grad og på kort sikt for manglende tilslag på prosjektmidler.

Rapporterende enhet:
NCMM

Rapportert av:
Janna Saarela/
Ingrid Kjelsvik

Periode:
T3 - 2019

Ledelsesvurdering 3. tertial 2019

Vurdering av økonomisk utvikling

Resultatet for NCMM i 2019 ble et akkumulert mindreforbruk på 30 millioner kroner, 1,7 millioner høyere enn det vi la til grunn i den femårige prognosen. Avviket er moderat, og konsekvensene for NCMMs basisøkonomi er små.

2019 var et dårlig år for NCMM med hensyn til nye prosjektbidrag og tildelinger til gruppelederne. Heldigvis har senteret noe aktivitet innen ulike europeiske infrastrukturer (ESFRI) som kompenserer for dette på kort sikt.

Dato: 24. januar 2020

Janna Saarela
Senterdirektør

Ingrid Kjelsvik
kontorsjef

Økonomirapport Klinmed – 3. tertial 2019

Instituttets økonomiske situasjon - sammendrag

Institutt for klinisk medisin (Klinmed) har per utgangen av 2019 en økonomisk situasjon som er noe bedre enn tidligere rapportert. Vi har oppnådd positive effekter fra de tiltak som er iverksatt, og særlig fra de som vedrører eksternfinansiert aktivitet og nettobidrag. Vi har også oppnådd ytterligere reduksjoner av de administrative felleskostnadene.

Reduserte basistildelinger de tre siste årene (minus 7-9%) har gjort det utfordrende å være i økonomisk balanse og instituttet hadde også i 2019 en høyere basiskostnad enn det tildelingene kunne dekke. Merkostnaden i 2019 ble på 4,8 mill. kroner (2,0%), hvilket er 3,2 mill. kroner bedre enn prognostisert.

Økte eksterntildelinger peker i retning av å kunne oppnå økonomisk balanse, tentativt i 2028. Instituttet går inn i 2020 med en større «ordrerreserve» enn tidligere, i betydning av signerte kontrakter og som en følge av vekst i antall søknader om ekstern finansiering.

De største usikkerhetsmomentene for instituttets fremtidige situasjon gjelder:

- Eventuelle fremtidige bevilgningsreduksjoner utover de 0,5% som KD har angitt
- Fremtidig volum av eksternfinansiert virksomhet
- Finansieringsramme for gaveforsterkningsordningen

Inntil økonomisk balanse er oppnådd foreligger det begrenset med handlingsrom for egne prioriteringer og satsninger.

Aktivitetsnivå

Klinmed er et stort og komplekst institutt med en bred og omfattende samarbeidsflate. Undervisningen av medisinstudenter skjer i tett samarbeid med sykehusene, i nær pasientkontakt og i sykehusarealer. Store deler av den samlede forskningen gjennomføres i partnerskap med både sykehusene, øvrige eksterne samarbeidsparter samt andre deler av UiO. Dette medfører løpende samhandling med en rekke aktører.

Instituttets samlede aktivitetsnivå målt i kroner ble for 2019 på 527 mill. kroner, fordelt på 395 mill. kroner (75%) i personalkostnader og 132 mill. kroner (25%) i drift/investering.

Som tabellen nedenfor viser har instituttet også i 2019 oppnådd reduksjon av det akkumulerte mindreforbruket. Reduksjonen i 2019 ble på 20,4 mill. kroner. For perioden 2015-2019 har reduksjonen vært på 66,1 mill. kroner.

<i>Beløp i mill. kr.</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-519,46	-506,31
Kostnader (samlet aktivitetsnivå)	534,65	526,68
Årsresultat	15,20	20,37
Overført fra i fjor	-138,19	-124,83
Akkumulert mindreforbruk	-122,99*	-104,46

*) Økning i overført saldo fra 2018 til 2019 henfører seg til prosjektmasse overført fra NCMM.

Volumet av akkumulert mindreforbruk, målt i antall måneder med aktivitet, er redusert fra 4,4 til 2,4. Instituttet tar altså med seg inn i 2020, et volum tilsvarende 2,4 md aktivitet.

Basisøkonomien

Instituttets netto økonomiske status er nå noe bedre enn det forventede, og volumet av eksterne bindinger og interne forpliktelser har så langt hatt den ønskede utviklingen. Vi viser til tidligere økonomirapporter hvor vi har redegjort for instituttets økonomiske tiltaksplan, herunder planverkets bakgrunn, valg av tiltak og oppnådde effekter.

Våre erfaringer etter to år med økonomiske tiltak gjør at instituttet nå i noe større grad velger å fokusere på vekst i den eksternfinansierte aktiviteten med tilhørende vekst i nettobidrag. Dette vil kunne redusere behovet for å redusere i antall basisfinansierte stillinger. De langsiktige effektene er imidlertid usikre og vi vil derfor fortsatt fokusere på de samme tre overordnede tiltak som tidligere; både økt nettobidrag, reduserte administrative felleskostnader og bemanningsmessige tilpasninger.

Basisvirksomhet

<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-272,08	-274,33
Personalkostnader	254,27	254,64
Driftskostnader	37,34	34,73
Investeringer	27,32	27,80
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	46,85	42,84
Nettobidrag	-28,62	-28,46
Prosjektavslutning	-7,76	-1,01
Isolert mer-/mindreforbruk	10,47	13,37
Overført fra i fjor	-39,93	-29,46
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-29,46	-16,09

Nedenfor omtales de vesentlige endringene i forhold til det som ble prognostisert per 6. desember 2019.

Inntekter

Instituttet mottok 0,8 mill. kroner (0,3%) mer i inntekter enn prognostisert. Størst merinntekt gjeldende for 2019 vedrører Life Science og innovasjon, hvor instituttets forskere har konkurrert seg til et høyere volum enn budsjettet. Merinntekten ga ingen netto resultateffekt.

Personalkostnader

De samlede personalkostnadene ble 1,9 mill. kroner (0,7%) lavere enn prognostisert. Bak dette ligger en merinntekt i offentlig refusjon på 0,4 mill. kroner, samt noe lavere forbruk av innovasjonsmidler. Avvikene ga en positiv resultateffekt på 0,4 mill. kroner.

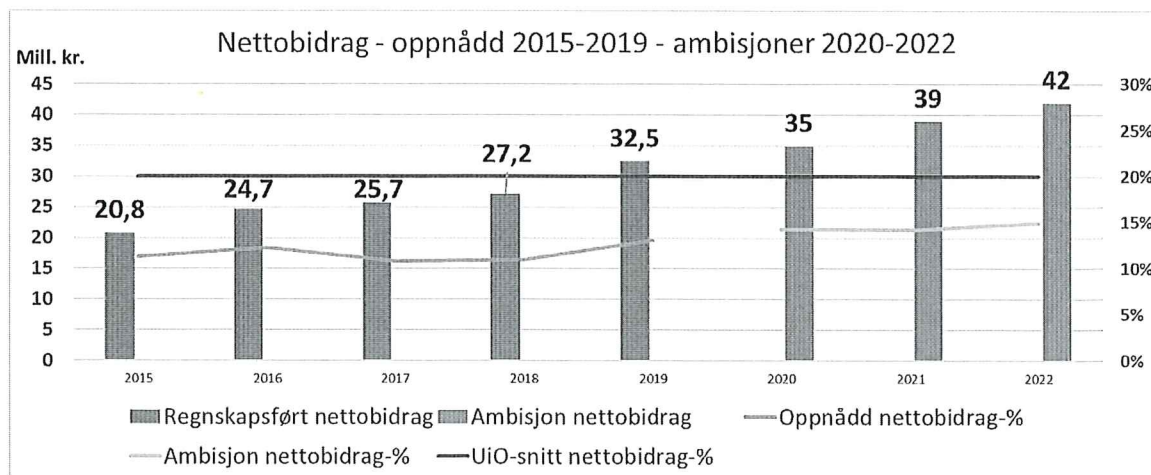
Drifts- og investeringskostnader

De samlede drifts- og investeringskostnadene ble 3,7 mill. kroner (5,7%) lavere enn prognostisert. Forsinkede leveranser av klasse II-investeringer til en verdi 4,8 mill. kroner ble delvis møtt av en økt bruk av driftsmidler på 1,1 mill. kroner. Dette medførte ingen netto resultateffekt.

Nettobidrag fra eksternfinansiert virksomhet

Samlet nettobidrag for 2019 ble 0,4 mill. kroner (1,2%) høyere enn prognostisert. Størst kilde for dette var noe høyere personalkostnader i de NFR-finansierte prosjektene.

Justert for egenandeler tilført NFR-toppforskprosjekter oppnådde instituttet et samlet nettobidrag på 32,5 mill. kroner. Grafen nedenfor viser utviklingen fra år 2015, samt ambisjonen for kommende år, søylene viser nettobidrag i mill. kroner, linjene viser nettobidrag i % av inntekt:

Ledelsesvurdering 3. tertial 2019 - Klinmed

Institutt for klinisk medisin (Klinmed) er et stort og komplekst institutt med en bred og omfattende samarbeidsflate. Undervisningen av medisinstudenter skjer i tett samarbeid med sykehusene, i nær pasientkontakt og i sykehusarealer. Store deler av den samlede forskningen gjennomføres i partnerskap med både sykehusene, øvrige eksterne samarbeidsparter samt andre deler av UiO. Dette medfører løpende samhandling med en rekke aktører.

Instituttets samlede aktivitetsnivå målt i kroner ble for 2019 på 527 mill. kroner, fordelt på 395 mill. kroner (75%) i personalkostnader og 132 mill. kroner (25%) i drift/investering.

Klinmed har per utgangen av 2019 en økonomisk situasjon som er noe bedre enn tidligere rapportert. Vi har oppnådd positive effekter fra de tiltak som er iverksatt, og særlig fra de som vedrører eksterntfinansiert aktivitet og nettobidrag. Vi har også oppnådd ytterligere reduksjoner av de administrative felleskostnadene.

Klinmed har ikke registrert endringer i de økonomiske forutsetningene siden levering av justerte langtidsbudsjetter per 6. desember 2019.

Reduserte basistildelinger de tre siste årene (minus 7-9%) har gjort det utfordrende å være i økonomisk balanse og instituttet hadde også i 2019 en høyere basiskostnad enn det tildelingene kunne dekke. Merkostnaden i 2019 ble på 4,8 mill. kroner (2,0%), hvilket er 3,2 mill. kroner bedre enn prognostisert.

Økte eksterntildelinger peker i retning av å kunne oppnå økonomisk balanse, tentativt i 2028. Instituttet går inn i 2020 med en større «ordrerreserve» enn tidligere, i betydning av signerte kontrakter og som følge av vekst i antall søknader om eksternt finansiering.

Inntil økonomisk balanse er oppnådd foreligger det begrenset med handlingsrom for egne prioriteringer og satsninger.

Mvh

Dag Kvale
Instituttleder

Hans Mossin
Administrasjonssjef

Rapporterende enhet: Klinmed

Rapportert av: Ludvig M. Sollid

Periode:
T3 – 2019

Rapport verdensledende miljøer (gjelder kun følgende fakulteter: MED, HF, MN og SV)

KD bevilget i 2015 31,3mill. kroner til UiO for å utvikle verdensledende miljøer. Universitetsstyret valgte ut fem miljøer som fikk tilsagn om midler i perioden 2015-2019.

I henhold til rapporteringskrav fra KD skal det nå rapporteres tilbake om hvordan midlene er disponert, beskrive resultater og måloppnåelse.

På bakgrunn av dette kravet, og universitetsstyrets vedtak om oppfølgingen av miljøenes utvikling og resultater i årlige prosesser for virksomhetsstyring, bes fakultetene med verdensledende miljøer redegjøre for følgende:

1) *Hvordan er midlene disponert?*

Verdensledende miljø for human immunologi har så langt valgt tre strategier for å skape verdensledende forskning ved Universitetet i Oslo. Den ene strategien er å rekruttere internasjonalt ledende forskere til institusjonen, og den andre er å styrke egen kompetanse ved utveksling av forskere/postdok-kandidater mellom Universitetet i Oslo og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer. Som et tredje tiltak har vi satt av midler til å støtte det største talentet i eget fagmiljø slik at han/hun bedre kan kvalifisere seg til en akademisk stilling. I tillegg til disse målrettede investeringene, er noen midler avsatt til lønn til deltidsstilling for administrativ koordinator, noe midler til infrastruktur, samt noe midler til driften av Ludvig Sollid sin gruppe.

Oversikt over personer med lønn fra verdensledende midler i 2019:

Victor Greiff	100%	1. amanuensis	01.01 - 31.12
Rasmus Iversen	100%	Postdok/forsker	01.01 - 31.12
Rahmad Akbar	100%	Postdok	01.01 - 31.12
Igor Snapkov	100%	Postdok	01.01 - 31.12
Eivind Gard Lund*	60%	Postdok	01.01 - 28.02
Ida Lindeman	100%	PhD student	01.01 - 31.05
Sunniva Furre Amundsen	100%	PhD student	11.06 - 31.12
Ingunn Rode Grorud	10%	Adm. koordinator	01.01 - 01.10

*: Scientia Fellows kandidat (40%EU +60%UiO)

- *Hva er eventuelle avvik og hva innebærer dette for opprinnelig tidsplan?*

I budsjettet som ble sendt inn med forrige rapport var det satt av midler til frikjøp av Ludvig Sollid fra undervisning i 2019 og 2020. Det er besluttet at det ikke skal skje frikjøp av Ludvig Sollid, og denne budsjettposten utgår. Noe av disse midlene vil bli brukt til å finansiere en 5 mnd forskningstermin for Sollid i 2020 ved Stanford University. Resten av midlene samt andre ubenyttede midler vil brukes dels til å støtte Rasmus Iversen (se pkt 2c under), dels til å dra i gang aktivitet knyttet til en søknad om SFF-V (se pkt 2e under). Det siste er et nytt tiltak som ikke er beskrevet tidligere. SFF søknaden omfatter et senter med tittel **AI3** - Mining Adaptive Immune Receptors in AutoImmune Disease using Artificial Intelligence. I senteret vil Ludvig Sollid være senterleder med 1. amanuensis Victor Greiff, professor Benedicte Lie, professor Knut Lundin, 1. amanuensis Geir Kjetil Sandve og professor Gunilla Karlsson Hedestam som gruppeledere.

Lønnsmidler til adm koordinator vil i 2020 ikke dekkes av verdensledende satsingen, men av et INTPART prosjekt (se pkt 2b under).

2) *Hvilke mål og resultater er oppnådd?*

- *Formålet med satsingen er å styrke institusjonenes evne til å tiltrekke seg internasjonalt ledende forskere og bidra til finansiering av den faglige aktiviteten til forskerne som ansettes. Hva er status for tilsetting? Og hvilke erfaringer har fagmiljøet fra prosessen?*

Effekter fra investeringene som er gjort i henhold til satsingsområdene:

- a) Rekruttere internasjonalt ledende forskere til institusjonen. PhD Victor Greiff ble ansatt som 1.amanuensis fra 1.1.2018. Greiff har doktorgrad fra ETH Zurich på «Computational Immunology og Systems Immunology». Han er ung, men verdensledende innenfor feltet Systems Immunology and immune receptor analysis. Greiff har kommet godt i gang og har nå en aktiv forskningsgruppe.
- b) Utveksling av forskere/postdok-kandidater mellom UiO og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer.

PhD student Ida Lindeman og postdok Eivind Gard Lund (Scientia Fellows kandidat) som begge ble omtalt i fjorårets rapport, mottok lønn i første del av 2019 fra verdensledende satsingen.

I oktober 2019 startet det 3-årige INTPART prosjektet «*Research and education on transglutaminase and celiac disease*» finansiert av NFR. Som omtalt i fjorårets rapport, er det i dette prosjektet lyst ut en 3-årig PhD stipendiatstilling med midler fra verdensledende satsingen. Cand. scient Sunniva Furre Amundsen ble i juni 2019 ansatt i stillingen. Hun vil tilbringe ett år (2020-2021) på Stanford University ved det nystartede instituttet ChEM-H (Chemistry, Engineering & Medicine for Human Health). Ludvig M. Sollid; Jorunn Stamnæs og Chaitan Khosla (Stanford University) er hennes veiledere. INTPART prosjektet er et viktig virkemiddel for dette miljøet for å fremme utveksling av forskere mellom UiO og verdensledende internasjonale institusjoner/miljøer. I prosjektet vil det også være utveksling av andre forskere i tillegg til Furre Amundsen, og det vil bli avholdt tre Workshops organisert henholdsvis av UiO, Stanford University og University of Chicago.

- c) Støtte det største talentet i eget fagmiljø. PhD Rasmus Iversen mottok i 2018 en 3-årig forskerstilling med driftsmidler. Han er meget produktiv. I 2019 publiserte han som førsteforfatter en artikkel i det velrennomerte tidsskriftet Proc Natl Acad Sci USA., og i 2017 hadde han en artikkel som førsteforfatter i Cell Reports. Iversens ambisjonen er å starte opp en egen forskningsgruppe, men han strever med å komme i gang. Han søkte om Unge Forskertalenter fra NFR i 2019, men fikk ganske overaskende ikke en tildeling. For å hjelpe han med å bli komme i gang og bli uavhengig forsker, fikk han bevilget fra verdensledende midler egenandelen (60% av stillingskostnad) til 3-årig postdok fra Scientia Fellows programmet ved Medfak UiO (Sci Fellows Call 1). Det ble avklart med UiO/Klinmed i forkant av søknadsprosessen at det var greit at stillingsutgifter kunne belastes verdensledende prosjektet ut 2022. Ved inkurie ble ikke UiO sentralt varslet om dette, men det er gjort nå (se vedlagte brev stillet til Medfak). Iversen søkte Scientia Fellows programmet sammen med kandidat Filipa Vaz om en postdok stilling. Søknaden ble innvilget og Filipa Vaz ble ansatt som 3-årig postdok fra 01.01.2020. Iversen vil i tillegg bli tildelt midler fra verdensledende satsingen til en 2-årig postdok stilling som vil bli utlyst og besatt i løpet av første halvår 2020 (se over).
- d) Infrastruktur; i 2019 er det med verdensledende midler bestilt/kjøpt inn instrumenter for NOK 635 000. Ett kromatografisystem (ÄKTA pure 25 M1; NOK 435 000) er kjøpt inn for å erstatte tilsvarende instrument som er 20-år gammelt og som må utfases da adekvat PC styring ikke lengre er mulig å få til (faktura belastes 2020 regnskapet). Det er også kjøpt inn

gentleMACS celleseparasjonssystem (NOK 200 000) som mange forskere i miljøet har stort behov for.

- e) Virksomhet for å styrke SFF-V søknad. To postdok stillinger på henholdsvis 2, 5 år og 2 år vil bli lyst ut knyttet til prosjektplaner som er beskrevet i skisse til SFF-V senteret **AI3** sendt inn til Medfak desember 2019. Stillingene vil bli lyst ut og besatt i første halvdel av 2020.

- *Det bes om en foreløpig vurdering av satsingens effekt med spesielt vekt på økte eksterne inntekter.*

Sollid er leder for KG Jebsen Centre for Coeliac Disease Research (J CoDiRC). Dette translasjonsforskningssenteret ble midtveis-evaluert i 2018 med særdeles godt resultat. Senteret ble invitert til å sende inn søknad om 2 års forlengelse (2020-2022), og rett før jul 2019 kom den glade beskjeden om at søknaden ble innvilget med NOK 9,0 mill fra Jebsen-stiftelsen samt gaveforsterkningsmidler.

Ludvig Sollid fikk etter søknad innvilget en garanti fra NFR på 7 mill NOK som vil dekke utgifter for norsk partner i et R01 NIH prosjekt dersom det innvilges fra NIH. En søknad til NIH om prosjektstøtte ble i desember 2019 sendt inn fra Stanford University med Chaitan Khosla (Stanford University), Bana Jabri (University of Chicago) og Ludvig Sollid som Principal Investigators (PIs). Klinmed/UiO var opprinnelig prosjektansvarlig for dette prosjektet hos NFR. Siden prosjektet er en del av Behandlingsprogrammet til NFR, ble Klinmed/UiO og OUS enige om at det er mest hensiktsmessig at OUS tar over prosjektansvaret for prosjektet.

Victor Greiff fikk innvilget prosjektet "Linguistics-driven machine learning to decipher the molecular language of immunity (ImmunoLingo)" på UiO Life Science konvergenstmiljø II (2019-2023) satsingen Han er leder av prosjektet.

Victor Greiff fikk innvilget midler fra Helmsley Charitable Trust i USA (USD 135 000) på prosjektet «T cell receptor sequencing in type 1 diabetes» ledet av Todd Brusko (University of Florida). Postdok Phillipe Robert er ansatt i Greiffs gruppe på midlene.

Victor Greiff fikk innvilget NFR FRIPRIO prosjektmidler (NOK 9,976 mill) på prosjektet «Digital design of antibodies»

Ludvig Sollid fikk innvilget fra Helse Sør-Øst NOK 9,0 mill på prosjektet «Gut effector B cells in gluten-induced diseases». Prosjektet administreres gjennom OUS.

Victor Greiff og Ludvig Sollid er partnere på et innvilget H2020 prosjekt (iReceptor Plus) med finansiering for PhD student på 36 måneder. Stillingen ble lyst ut internasjonalt og besatt av Andrei Slabodkin med Victor Greiff som hovedveileder og Ludvig Sollid som biveileder.

Satsingen har hatt klare positive effekter på rekruttering og internasjonal utveksling, som har resultert i sterke faglige resultater. Dette øker muligheten for å vinne fram i konkurransen om internasjonal, ekstern finansiering.

Publikasjoner fra 2019 med UiO som affilering fra forskere lønnet av verdensledende midler samt fra Sollid er listet opp under. Som det fremkommer har 2019 vært et produktivt år med bl annet publikasjoner i de høyprofilerte tidsskriftene Nature Medicine, Nature Communications (x2), PNAS, Science Advances, Immunity, J Exp Med og Gastroenterology.

1. Bartolome-Casado, R., O.J.B. Landsverk, S.K. Chauhan, L. Richter, D. Phung, V. Greiff, L.F. Risnes, Y. Yao, R.S. Neumann, S. Yaqub, O. Oyen, R. Horneland, E.M. Aandahl, V. Paulsen, L.M. Sollid, S.W. Qiao, E.S. Bækkevold, and F.L. Jahnsen, *Resident memory CD8 T cells persist for years in human small intestine.* **J Exp Med**, 2019. 216, 2412-2426. PMID:

31337737.

2. Chain, B., V. Greiff, J. Textor, and G. Yaari, *Editorial: methods and applications of computational immunology*. **Front Immunol**, 2019. 10, 2818. PMID: 31849986.
3. Christophersen, A., E.G. Lund, O. Snir, E. Sola, C. Kanduri, S. Dahal-Koirala, S. Zuhlke, O. Molberg, P.J. Utz, M. Rohani-Pichavant, J.F. Simard, C.L. Dekker, K.E.A. Lundin, L.M. Sollid, and M.M. Davis, *Distinct phenotype of CD4(+) T cells driving celiac disease identified in multiple autoimmune conditions*. **Nat Med**, 2019. 25, 734-737. PMID: 30911136.
4. Christophersen, A., L.F. Risnes, S. Dahal-Koirala, and L.M. Sollid, *Therapeutic and diagnostic implications of T cell scarring in celiac disease and beyond*. **Trends Mol Med**, 2019. 25, 836-852. PMID: 31331739.
5. Dahal-Koirala, S., L. Ciacchi, J. Petersen, L.F. Risnes, R.S. Neumann, A. Christophersen, K.E.A. Lundin, H.H. Reid, S.W. Qiao, J. Rossjohn, and L.M. Sollid, *Discriminative T-cell receptor recognition of highly homologous HLA-DQ2-bound gluten epitopes*. **J Biol Chem**, 2019. 294, 941-952. PMID: 30455354.
6. Dahal-Koirala, S., R.S. Neumann, J. Jahnsen, K.E.A. Lundin, and L.M. Sollid, *On the immune response to barley in celiac disease: Biased and public T-cell receptor usage to a barley unique and immunodominant gluten epitope*. **Eur J Immunol**, 2019. PMID: 31628754.
7. Eggesbo, L.M., L.F. Risnes, R.S. Neumann, K.E.A. Lundin, A. Christophersen, and L.M. Sollid, *Single-cell TCR sequencing of gut intraepithelial gammadelta T cells reveals a vast and diverse repertoire in celiac disease*. **Mucosal Immunol**, 2019. PMID: 31728027.
8. Frick, R., K.S. Gunnarsen, S. Dahal-Koirala, L.F. Risnes, L.M. Sollid, I. Sandlie, L.S. Hoydahl, and G.A. Loset, *A TRAV26-1-encoded recognition motif focuses the biased T cell response in celiac disease*. **Eur J Immunol**, 2020. 50, 142-145. PMID: 31580480.
9. Gidoni, M., O. Snir, A. Peres, P. Polak, I. Lindeman, I. Mikocziova, V.K. Sarna, K.E.A. Lundin, C. Clouser, F. Vigneault, A.M. Collins, L.M. Sollid, and G. Yaari, *Mosaic deletion patterns of the human antibody heavy chain gene locus shown by bayesian haplotyping*. **Nat Commun**, 2019. 10, 628. PMID: 30733445.
10. Goel, G., J.A. Tye-Din, S.W. Qiao, A.K. Russell, T. Mayassi, C. Ciszewski, V.K. Sarna, S. Wang, K.E. Goldstein, J.L. Dzuris, L.J. Williams, R.J. Xavier, K.E.A. Lundin, B. Jabri, L.M. Sollid, and R.P. Anderson, *Cytokine release and gastrointestinal symptoms after gluten challenge in celiac disease*. **Sci Adv**, 2019. 5, eaaw7756. PMID: 31457091.
11. Hoydahl, L.S., L. Richter, R. Frick, O. Snir, K.S. Gunnarsen, O.J.B. Landsverk, R. Iversen, J.R. Jeliaskov, J.J. Gray, E. Bergseng, S. Foss, S.W. Qiao, K.E.A. Lundin, J. Jahnsen, F.L. Jahnsen, I. Sandlie, L.M. Sollid, and G.A. Loset, *Plasma cells are the most abundant gluten peptide MHC-expressing cells in inflamed intestinal tissues from patients with celiac disease*. **Gastroenterology**, 2019. 156, 1428-1439 e10. PMID: 30593798.
12. Hung, S.C., T. Hou, W. Jiang, N. Wang, S.W. Qiao, I.T. Chow, X. Liu, S.H. van der Burg, D.M. Koelle, W.W. Kwok, L.M. Sollid, and E.D. Mellins, *Epitope selection for HLA-DQ2 presentation: implications for celiac disease and viral defense*. **J Immunol**, 2019. 202, 2558-2569. PMID: 30926644.
13. Iversen, R., B. Roy, J. Stammaes, L.S. Hoydahl, K. Hnida, R.S. Neumann, I.R. Korponay-Szabo, K.E.A. Lundin, and L.M. Sollid, *Efficient T cell-B cell collaboration guides autoantibody epitope bias and onset of celiac disease*. **Proc Natl Acad Sci U S A**, 2019. 116, 15134-15139. PMID: 31285344.
14. Lindeman, I. and M.J.T. Stubbington, *Antigen receptor sequence reconstruction and clonality inference from scRNA-seq data*. **Methods Mol Biol**, 2019. 1935, 223-249. PMID: 30758830.
15. Miho, E., R. Roskar, V. Greiff, and S.T. Reddy, *Large-scale network analysis reveals the sequence space architecture of antibody repertoires*. **Nat Commun**, 2019. 10, 1321. PMID: 30899025.
16. Miragaia, R.J., T. Gomes, A. Chomka, L. Jardine, A. Riedel, A.N. Hegazy, N. Whibley, A. Tucci, X. Chen, I. Lindeman, G. Emerton, T. Krausgruber, J. Shields, M. Haniffa, F. Powrie, and S.A. Teichmann, *Single-cell transcriptomics of regulatory T cells reveals trajectories of tissue adaptation*. **Immunity**, 2019. 50, 493-504 e7. PMID: 30737144.
17. Ohlin, M., C. Scheepers, M. Corcoran, W.D. Lees, C.E. Busse, D. Bagnara, L. Thornqvist, J.P. Burckert, K.J.L. Jackson, D. Ralph, C.A. Schramm, N. Marthandan, F. Breden, J. Scott, F.A. Matsen Iv, V. Greiff, G. Yaari, S.H. Kleinstein, S. Christley, J.S. Sherkow, S. Kossida, M.P. Lefranc, M.C. van Zelm, C.T. Watson, and A.M. Collins, *Inferred allelic variants of immunoglobulin receptor genes: A system for their evaluation, documentation, and naming*. **Front Immunol**, 2019. 10, 435. PMID: 30936866.
18. Qiao, S.W. and L.M. Sollid, *Two novel HLA-DQ2.5-restricted gluten T cell epitopes in the DQ2.5-glia-gamma4 epitope family*. **Immunogenetics**, 2019. 71, 665-667. PMID: 31673720.

19. Smakaj, E., L. Babrak, M. Ohlin, M. Shugay, B. Briney, D. Tosoni, C. Galli, V. Grobelsek, I. D'Angelo, B. Olson, S. Reddy, V. Greiff, J. Truck, S. Marquez, W. Lees, and E. Miho, *Benchmarking immunoinformatic tools for the analysis of antibody repertoire sequences*. **Bioinformatics**, 2019. PMID: 31873728.
20. Snir, O., C. Kanduri, K.E.A. Lundin, G.K. Sandve, and L.M. Sollid, *Transcriptional profiling of human intestinal plasma cells reveals effector functions beyond antibody production*. **United European Gastroenterol J**, 2019. 7, 1399-1407. PMID: 31839965.
21. Sollid, L.M., J.A. Tye-Din, S.W. Qiao, R.P. Anderson, C. Gianfrani, and F. Koning, *Update 2020: Nomenclature and listing of celiac disease-relevant gluten epitopes recognized by CD4(+) T cells*. **Immunogenetics**, 2019. PMID: 31735991.
22. Tomescu-Baciu, A., J.N. Johansen, T. Holmoy, V. Greiff, M. Stensland, G.A. de Souza, F. Vartdal, and A. Lossius, *Persistence of intrathecal oligoclonal B cells and IgG in multiple sclerosis*. **J Neuroimmunol**, 2019. 333, 576966. PMID: 31153015.
23. Zuhlke, S., L.F. Risnes, S. Dahal-Koirala, A. Christophersen, L.M. Sollid, and K.E. Lundin, *CD38 expression on gluten-specific T cells is a robust marker of gluten re-exposure in coeliac disease*. **United European Gastroenterol J**, 2019. 7, 1337-1344. PMID: 31839959.

